

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 01-07-2020
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPISH
Sagsnr.: 2008791
Dok. nr.: 1257727

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 17. juni stillet følgende spørgsmål nr. 1355 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 1355:

Vil ministeren i fortsættelse af samråd 16/6-20 sende udvalget KL's svar på ministeriets brev af 25/5-20 om forståelse i alle led af retningslinjerne om brug af værnemidler, når ministeriet modtager svaret, og vil ministeren oplyse, om svaret giver ministeren anledning til at ændre retningslinjerne eller andre initiativer for at sikre en korrekt brug af værnemidler?"

Svar:

Som oplyst på samrådet den 16. maj 2020 har ministeriet den 25. maj 2020 anmodet om KL's vurdering af, om det i kommunernes opleves, at det er uklart, hvordan Sundhedsstyrelsens retningslinje om brug af værnemidler skal forstås.

KL har i den forbindelse oplyst følgende til Sundheds- og Ældreministeriet den 27. maj 2020:

"Det fremgår af Vejledningen om forebyggelse af smitte med COVID-19 i hjemmeplejen, at det er et arbejdsgiveransvar at sikre, at der er tilgængelige værnemidler, og at medarbejderne er instrueret i korrekt anvendelse af disse samt at medarbejderne har et ansvar for at anvende værnemidlerne korrekt jf. nedenstående.

Fra vejledningen:

"Det er et arbejdsgiveransvar, at sikre forsvarlige hygiejniske forhold, herunder, at der er de fornødne værnemidler til stede. Det er ledelsens ansvar, at personalet, herunder både fastansatte og vikarer, er instrueret i korrekt brug af værnemidler samt løbende fører tilsyn med brugen. Medarbejderne har ansvar for at være i stand til at anvende værnemidler korrekt." (<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Vejledning-om-forebyggelse-af-smitte-med-COVID-19-i-hjemmeplejen> S 16.)"

Som oplyst tidligere har KL derfor også opfordret kommunerne til, at man på de enkelte arbejdspladser tager dialogen om anvendelse af værnemidler for at sikre tryk hos medarbejderne – og hos de borgere, som medarbejderne besøger.

Det skal dog understreges, at det er vurderingen, at kommunerne overlades et bredt fortolkningsrum for brug af værnemidler jf. "Håndtering af COVID-19: Retningslinjer for brug af værnemidler" fra 24. april. Her er der beskrevet at der i en overgangsperiode med øget smittetryk ud fra et forsigtighedsprincip er behov for supplerende tiltag til at hindre smittespredning. Varigheden af denne overgangsperiode og størrelsen af et øget smittetryk fremgår ikke, og det giver mulighed for en individuel fortolkning blandt både ledere og medarbejdere i kommunerne. Dette kan med fordel præciseres.

Samtidig beskrives det, at der i situationer, hvor de "generelle forebyggende tiltag" er utilstrækkelige "kan" anvendes ansigtsdækkende visir eller anden barriere særligt "ved ansigt-til-ansigt kontakt af over 15 minutters varighed, eller hvor opgavevaretagelsen indebærer mange korterevarende ansigt-til-ansigt kontakter i løbet af en arbejdsdag". Disse angivelser giver også mulighed for en individuel fortolkning, der kan medvirke til at skabe tvivl og utryghed både blandt medarbejder, borgere og deres pårørende.

Vejledningerne rummer således muligheder for forskellige fortolkninger i relation til håndtering af COVID-19, og dette kan medvirke til at der opleves uensartet anvendelse af værnemidler i kommunerne.

Fra vejledningen:

"Supplerende forholdsregler, når tæt ansigt-til-ansigt kontakt ikke kan undgås i en overgangsperiode med øget smittetryk og stor modtagelighed i befolkningen på grund af manglende immunitet, er der ud fra et forsigtighedsprincip behov for supplerende tiltag til at hindre smittespredning fra asymptomatiske personer inficeret med SARS-CoV-2.

Adfærdsmæssige tiltag er beskrevet under afsnittet "generelle forebyggende tiltag". Når disse er utilstrækkelige, og tæt ansigt-til-ansigt kontakt ikke kan undgås, kan anvendelsen af en barriere mellem ansigter give et supplerende lag af beskyttelse ift. evt. dråbesmitte mellem asymptomatiske. Sigtet er både at beskytte medarbejdere og patienter/borgere.

I disse situationer kan personalet anvende et ansigtsdækkende visir eller anden barriere, herunder brug af glasbarriere mellem personer eller brug af ansigtsmaske. Dette er særligt relevant ved ansigt-til-ansigt kontakt af over 15 minutters varighed, eller hvor opgavevaretagelsen indebærer mange korterevarende ansigt-til-ansigt kontakter i løbet af en arbejdsdag.

I dele af sundheds- og ældresektoren, f.eks. på plejecentre eller sygehusafdelinger med immunsvækkede patienter, hvor der både kan være tale om øget smittetryk, øget modtagelighed og stor sårbarhed i persongrupperne, skal der bæres ansigtsvisir eller maske, hvor opgavevaretagelsen indebærer langvarige eller hyppige tætte og uundgåelige ansigt-til-ansigt kontakter mellem personale og borgere/patienter. Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at de ansatte er udstyret med nødvendige værnemidler, barrierer m.v."

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at Sundhedsstyrelsen blandt andet på baggrund af KL's bemærkninger er ved at vurdere en præcisering af retningslinjen om brug af værnemidler, herunder præcisering af formulering om overgangsperiode og smittetryk. Sundhedsstyrelsen vil herudover vurdere om formuleringen om brug af ansigtsvisir eller maske ved ansigt-til-ansigt kontakt af over 15 minutters varighed, eller hvor opgavevaretagelsen indebærer mange korterevarende ansigt-til-ansigt kontakter i løbet af en arbejdsdag, kan eksemplificeres eller på anden måde tydeliggøres.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Ida Stube Holst